

Maribor, 9. 6. 2014

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

Dr. Jernej Pikalo, minister

Spoštovani gospod minister!

Ko sem pred tremi leti sprejel ponudbo MVZT-ja, da prevzamem funkcijo direktorja IZUM-a, mi je bila obljubljena polna podpora ministrstva pri opravljanju te zahtevne funkcije in uresničevanju strateških ciljev IZUM-a. Danes ugotavljam, da sem v podobni situaciji kot je bil bivši direktor, ki je takrat protestno odstopil zaradi neustreznega odnosa MVZT-ja do IZUM-a.

Moja zaskrbljenost temelji na štirih dejstvih:

- vsakoletno zmanjševanje finančnih sredstev za izvajanje dejavnosti IZUM-a,
- administrativno zmanjševanje števila zaposlenih,
- omejitve in ovire pri uresničevanju strateških usmeritev IZUM-a in širitvi mreže COBISS.Net ter
- zadržanje sprememb in dopolnitev Zakona o knjižničarstvu

	2012	2013	2014
Plače	3.444.540,00	3.306.510,00	3.274.220,40
Materialni stroški	955.460,00	801.298,00	775.779,60
Baze podatkov	955.000,00	1.150.000,00	1.150.000,00
COBISS.Net	100.000,00	100.000,00	100.000,00
Število zaposlenih	116	114	113

IZUM mora pri izvajanju svoje dejavnosti slediti potrebam uporabnikov njegovih proizvodov in storitev, kar pomeni, da mora zagotavljati visoko operativnost sistemov COBISS in SICRIS ter nenehno širiti njihove funkcionalnosti. Že več let IZUM opozarja, da z obstoječimi kadrovskimi zmogljivostmi ne more več dovolj kakovostno izvajati svojih nalog, razvoj novih proizvodov in servisov pa je omejen in upočasnen pod kritično mejo. Če je bila pred leti starostna struktura zaposlenih eden od adutov IZUM-a, moramo danes ugotoviti, da smo že sredi procesa upokojevanja nosilcev nekaterih ključnih nalog. Če bi IZUM želel obdržati kvalifikacijski nivo svojih kadrovskih zmogljivosti, bi moral vsako leto doslej zaposliti vsaj enega bibliotekarja z bogatim znanjem in izkušnjami ter vsaj enega specialista za programsko opremo.

Ironija je, da se je ob tem pričela dozidava k objektu IZUM, ki je bila leta 2010 v DIIP-u med drugim utemeljena z naslednjim argumentom:

"Zaradi temeljne strategije instituta (širitev storitev in proizvodov v države Zahodnega Balkana in širše v okviru mreže COBISS.Net), ki jo vsako leto potrdi Vlada RS ob izdaji soglasja k Letnemu programu dela IZUM, je v naslednjih letih pričakovati znatno povečanje števila

zaposlenih (od 110 na cca 150 v 5-10 letih). V to so vštete tudičasne zaposlitve strokovnjakov iz ciljnih držav, ki prihajajo v IZUM na daljša (tudi enoletna) usposabljanja."

Veseli smo, da je ministrstvo prepoznalo nujnost rešitve prostorskih težav IZUM-a, ne razumemo pa omejitev pri reševanju kadrovskih težav in programskih usmeritev. Zidovi imajo očitno za Vlado RS prednost pred vsebino.

Vlada RS je tudi pred leti z različnimi sklepi omejevala zaposlovanje v javnem sektorju, a je Ministrstvo za javno upravo vsako leto prepoznalo argumente IZUM-a za povečanje števila zaposlenih, ARRS pa je to upoštevala pri obsegu financiranja dejavnosti IZUM-a. Žal v zadnjih treh letih navodila MIZŠ glede zaposlitvene politike niso omogočala nobene razprave.

S problematiko širitve mreže COBISS.Net ste seznanjeni. Dne 21. 2. 2014 smo MIZŠ-ju, MK-ju in MZZ-ju poslali Akcijski načrt mednarodnega razvojnega sodelovanja v letu 2014, naknadno pa še dodatna pojasnila glede situacije v Bolgariji in na Hrvaškem. Odzvalo se je le Ministrstvo za zunanje zadeve, ki je obljubilo podporo projektu z diplomatskim angažiranjem v regiji Zahodnega Balkana, ob tem pa navedlo tudi razlog, zakaj naj bi bilo za financiranje projekta pristojno Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Moja pričakovanja, da se bomo lahko o tem temeljito pogovorili z g. Krajcarjem in g. Bohom, se niso uresničila. Na moje povabilo IZUM-a nista utegnili obiskati zaradi drugih obveznosti, na sestanku z 16. 4. 2014 pa je za razpravo o tem zmanjkalo časa, ker je bil razpoložljiv čas pretežno porabljen za razpravo o pravnih in vsebinskih vidikih sodelovanja IZUM-a z družbo LIBIS in bivšima članoma vodstva IZUM-a.

V različnih dopisih pred tem in za tem smo pojasnili razloge za sklenitev pogodbe z družbo LIBIS in zavrnil neuteemeljeno pisanje anonimnežev o "spornih" plačilih storitev navedene družbe. Žal pa MIZŠ kljub temu vztraja na tolmačenju, da naknadnega soglasja k sklenjeni pogodbi ne more podati, oporeka pa tudi postopku izbire izvajalca po ZJN-2. Če smo pri prvi zadevi spregledali spremembo sklepa vlade in zato nismo pridobili predhodnega soglasja in zato prosimo za naknadno soglasje, pa v drugi zadevi za nas in za eksperte s predmetnega področja ni nobenega dvoma, da smo postopali pravilno. Tega pa morda ne morejo razumeti vaši pravniki, ki narave dejavnosti IZUM-a in storitev, ki so predmet sodelovanja z družbo LIBIS, ne poznajo. Ob tem predlagan drugačen (odprt) postopek izbire izvajalca v konkretnem primeru tudi ne more prinesiti drugačnega rezultata.

V četrtek in petek bosta IZUM obiskala sedanji in bivši direktor OCLC EMEA, da preverita sposobnost IZUM-a za uresničitev dogovorov iz preteklih let (strateško partnerstvo) in možnost skupnega nastopa na Hrvaškem (IZUM-OCLC-UNIBIS-LIBIS). LIBIS je hrvaška družba, katere programsko opremo CROLIST uporablja 230 hrvaških knjižnic. Ali jima moram pojasniti, da je IZUM-u onemogočeno takšno sodelovanje?

Naslednji teden načrtujemo sejo Upravnega odbora IZUM-a. Na dnevnem redu bodo Finančni načrt IZUM-a za leto 2014, h kateremu mora dati naknadno soglasje še MIZŠ, razprava o projektu COBISS.Net in še nekaj drugih zadev. Upravni odbor IZUM-a mi je na podlagi informacije, da MIZŠ proučuje anonimko, na seji 7. 2. 2014 naložil, da zadržim izvajanje pogodbe z zunanjim izvajalcem (LIBIS-om) do sprejetja Letnega programa dela skupaj s finančnim načrtom. Ob tem ugotavljam, da bi popolna prekinitev pogodbenih aktivnosti resno ogrozila uresničevanje nekaterih strateških ciljev IZUM-a, nepovratno bi bilo zapravljeno zaupanje v IZUM v nekaterih ciljnih državah, ogrožena pa bi bila tudi naša pozicija v odnosu do OCLC-ja. V dolgoročne finančne koristi (posledice sodelovanja z družbo LIBIS) pa ne dvomimo.

In ne nazadnje: spremembe in dopolnitve Zakona o knjižničarstvu. Po večletnih usklajevanjih in zapletih so predlagane spremembe in dopolnitve, ki zadevajo IZUM in sistem COBISS, lani dobile podporo v strokovnih knjižničarskih krogih in v medresorskem usklajevanju. Gre za spremembo sestave Upravnega odbora IZUM-a, ki mu čez dobra pol leta poteče mandat (uskladitev z Zakonom o raziskovalni in razvojni dejavnosti), in za spremembe pri ugotavljanju usposobljenosti knjižničarjev za vzajemno katalogizacijo. Sledila so usklajevanja drugih predlogov sprememb navedenega zakona. Pred kratkim nas je Ministrstvo za kulturo obvestilo, da naj bi Vlada RS na eni izmed naslednjih sej vse predlagane spremembe in dopolnitve potrdila, a je temu kmalu sledila informacija, da se je ponovno zalomilo na MIZŠ zaradi šolskih knjižnic. To pa pomeni, da še naprej ostaja v veljavi Zakon o knjižničarstvu iz leta 2001 z določili, ki so v nasprotju z med tem v praksi uveljavljenim novim konceptom ugotavljanja usposobljenosti za vzajemno katalogizacijo v sistemu COBISS.

Spoštovani gospod minister,

Slovenija ima omejene ljudske resurse in namesto da bi združili in izkoristili moči, si nekateri prizadevajo to preprečiti, ne da bi imeli kakršne koli drugačne rešitve. Kot sem že večkrat pojasnil, je za IZUM pomoč dveh bivših članov vodstva zelo dragocena in želel bi, da se presežejo predsodki v korist uspešnega razvoja izredno pomembne infrastrukture tako za Slovenijo kot za regijo Zahodnega Balkana.

Več kot dovolj razlogov, da vas prosim za razgovor pred četrtkom, ko dobimo obisk OCLC-ja.

S spoštovanjem,

Davor Šoštarč
DIREKTOR